

Ú R S K U R Ð U R

Héraðsdóms Reykjavíkur 18. ágúst 2010 í máli nr. S-149/2010:

Ákærvaldið

(Lára V. Júlíusdóttir settur ríkissaksóknari)

gegn

Andra Leó Lemarquis

(Brynjar Nielsson hrl.)

Jóni Benedikt Hólm

(Tryggvi Agnarsson hdl.)

Kolbeini Aðalsteinssyni

(Tryggvi Agnarsson hdl.)

Ragnheiði Esther Briem

(Ragnar Aðalsteinsson hrl.)

Snorra Páli Jónssyni

(Ragnar Aðalsteinsson hrl.)

Sólveigu Önnu Jónsdóttur

(Ragnar Aðalsteinsson hrl.)

Steinunni Gunnlaugsdóttur

(Ragnar Aðalsteinsson hrl.)

Teiti Ársælssyni

(Bjarni Eiríksson hdl.)

Þór Sigurðssyni

(Brynjar Nielsson hrl.)

Ár 2010, miðvikudaginn 18. ágúst, er á dómþingi héraðsdóms Reykjavíkur, sem háð er í Dómhúsinu við Lækjartorg af Pétri Guðgeirssyni héraðsdómara, í sakamálinu nr. 149/2010: Ákærvaldið gegn Andra Leó Lemarquis o.fl., tekin fyrir krafa ákærðu Ragnheiðar Estherar Briem, Snorra Páls Jónssonar, Sólveigar Önnu Jónsdóttur og Steinunnar Gunnlaugsdóttur um það að dómari í málinu víki sæti og kveðinn upp um hana svohljóðandi

ú r s k u r ð u r:

Ár 2010, miðvikudaginn 18. ágúst er á dómþingi héraðsdóms Reykjavíkur kveðinn upp úrskurður þessi. Verjandi Ragnheiðar Estherar, Snorra Páls, Sólveigar Önnu og Steinunnar hefur í þinghaldi 17. ágúst sl. krafist þess að dómari í málinu víki sæti í því með vísan til g-liðar 1. mgr. 6. gr. laga um meðferð sakamála nr. 88, 2008. Krafan er rökstudd með því að dómari í málinu hafi með því að hafa lögreglu í dómhúsinu þegar þingað hefur verið í því verið „nánast fyrirfram að lýsa yfir sekt á hendur“ ákærðu og komið með því í veg fyrir að þeir njóti „réttlátrar málsmeðferðar fyrir dómi, eins og þeim er áskilinn í stjórnarskrá“. Verjendur annarra ákærðu hafa ekki tekið afstöðu til kröfunnar en henni hefur ákærvaldið mótmælt svo og réttargæslumaður bótakrefjandans.

Miðvikudaginn 14. apríl sl. fór fram málflutningur um frávísunarkröfu verjanda tveggja ákærðu í sal 101, stærsta dómsal Dómhússins við Lækjartorg. Allir stólar í salnum voru setnir og jafnframt stóð þétt þvaga fólks frá dyrum og inn að veböndum og víðar um salinn. Þá sátu sumir á gólfinu. Úr þessari þvögu sást að steyttur var hnafi að dómaranum, eins og einnig mátti sjá á ljósmynd í einu blaðanna daginn eftir. Margir viðstaddra létu í sér heyra undir málflutningnum, aðallega til þess að fagna orðum verjandans en einnig til þess að láta í ljósi andúð á málflutningi saksóknarans, sem mátti láta sér lynda að hafa þvöguna þétt að baki sér þegar hann flutti mál sitt. Skoraði dómari á fólkið að hafa hljótt um sig en því var lítt sinnt. Gengið er um þrennar dyr á þessum sal, sem allar opnast inn. Þar af eru tvennar dyrnar læstar með rafsegullás. Lítur dómari svo á að hann hafi ekki haft fulla stjórn þinghaldinu við þessar aðstæður og að mönnum hafi jafnvel ekki verið óhætt í salnum. Þá er ljóst að við þær átti sækjandi undir högg að sækja. Eftir þetta hefur dómari ákveðið, með heimild í 3. mgr. 10. gr. laga um meðferð sakamála, að takmarka aðgang að dómsal 101, þar sem þingað hefur verið í málinu, við þann fjölda manna sem þar rúmast með góðu móti eða jafnmarga og sætin eru. Þá hefur hann með heimild í 10. gr. laga um meðferð sakamála og 1. gr. lögregluglaga nr. 90, 1996 óskað eftir nærveru lögreglu í húsinu þegar þingað hefur verið í málinu til þess að tryggja þingfrið og öryggi manna. Hefur enda komið í ljós að full þörf hefur verið á nærveru og aðstoð lögreglunnar vegna manna sem ekki hafa farið að settum reglum og fyrirmælum dómars. Dómari hefur haft samráð við dómstjóra héraðsdóms Reykjavíkur um þessa ráðstöfun, að svo miklu leyti sem hún er til þess fallin að hafa áhrif á aðra starfsemi dómstólsins.

Samkvæmt 1. mgr. 8. gr. laga um meðferð sakamála stýrir dómari þinghaldi og gætir þess að það sé háð eftir réttum reglum. Þá eru í 10. gr. sömu laga ákvæði

um þingfrið og til hverra ráða dómara sé rétt að grípa til þess að tryggja hann, þar á meðal til lögregluvalds. Samkvæmt 1. gr. lögreglulaga er það m.a. hlutverk lögreglu að gæta almannaöryggis, halda uppi lögum og reglu og leitast við að tryggja réttaröryggi borgaranna. Þá segir þar ennfrémur að það sé hlutverk lögreglunnar að starfa í samvinnu við stofnanir sem hafa með höndum verkefni sem tengjast starfssviði lögreglu.

Ákvörðun dómarans um að hafa lögreglu tiltæka í dómhúsinu er ekki beint gegn ákærðu í málinu heldur miðar hún að því að tryggja frið og reglu í þinghöldunum og þar með að því að gæta réttar og hagsmuna allra málsaðila. Verður ekki séð að dómari hafi með þessari ákvörðun sinni fyrirfram lýst yfir sekt á hendur ákærðu eða komið með henni í veg fyrir það að þeir njóti réttlátrar málsmeðferðar fyrir dómi. Ber að synja kröfu ákærðu um það að dómari í málinu víki sæti í því.

Úrskurðarorð:

Synjað er kröfu ákærðu Ragnheiðar Estherar Briem, Snorra Páls Jónssonar, Sólveigar Önnu Jónsdóttur og Steinunnar Gunnlaugsdóttur um það að dómari í málinu, Pétur Guðgeirsson héraðsdómari, víki sæti í því.

Pétur Guðgeirsson